

Pierre Cardin

Agulla i didal per a embastar un imperi

A començament dels anys 60 van aparèixer al mercat espanyol les primeres corbates amb disseny de l'enginyós francès. Avui ha ampliat el seu àmbit als sectors punta dels països catalans.

La història va començar amb una agulla i un didal a les mans d'un adolent, Pietro Cardini, nascut a San Baglio di Callalta, molt a prop de Venècia ara fa exactament 69 anys. El noi italià va canviar el seu nom pel de Pierre Cardin quan els seus pares, emigrants, travessaren els Alps per treballar a França. Tenia 14 anys quan va confeccionar el primer model: "Va ser roba per a la nina d'una veïneta" testimonia el mateix Cardin en els primers capítols de la seua biografia.

Avui la marca Cardin s'ha extès per tot el món amb un volum de negoci que gairebé arriba als dos bilions de dòlars, segons xifres que donen els saldos més recents del macronegoci. S'han superat els 850 punts de distribució dels productes Cardin, per un sistema selectiu de llicències al qual tenen accés comerciants i fabricants amb qualitat demostrada i sòlida. "La qualitat és el criteri principal i l'única cosa que determina qui pot utilitzar la marca", declara a EL TEMPS Gabriel Poch, directiu responsable de l'àrea de control de qualitat i relacions amb la premsa de l'empresa Pierre Cardin Espagne, SL, amb seu a Barcelona i creada el 1978 per a la distribució en exclusiva dels productes de la firma francesa.

La seu principal de Cardin a l'estat espanyol és Barcelona, "perquè el tèxtil per a Espanya entra i surt per Catalunya", comenta Poch.

La xifra de 1.500 milions de pessetes recull el total del negoci generat anualment pels 30 llicenciataris espanyols, dels quals 500 milions aproximadament corresponen a l'àrea catalana, del País Valencià i les Illes Balears. A començament dels anys 60 van aparèixer al mercat espanyol les primeres corbates amb disseny de l'enginyós francès. Trenta anys després, l'imperi de draps de luxe,

l'alta costura i el *prêt-à-porter* (Cardin reivindica la paternitat de la minifaldilla) ha ampliat el seu àmbit als sectors punta de l'economia dels Països Catalans. L'empresa Azuvi, a Castelló, compta amb un disseny exclusiu per a una línia de taulells d'alt *standing*. "El disseny naix a París —matisa Poch— però la fabricació i la distribució va a càrrec completament del llicenciatarí". El mateix s'esdevé amb la línia tèxtil per a la llar Cardin, que té el seu màxim exponent en l'empresa Ibermanta, situada a Aiello de Malferit (la Vall d'Albaida), que des de fa deu anys fabrica els seus productes amb el segell del creatiu francès Cardin.

La ramificació més recent de les activitats de la societat, l'hostaleria i l'alimentació, comença a implantar-se a Espanya, amb l'oferta de productes envasats de primera qualitat. Aquesta branca porta el mateix nom del prestigiós restaurant parisenc Maxim's, que Pierre Cardin va comprar el 1978, quan aquest negoci a mans de Louis Vaudable travessava les hores més baixes de la seua història. Ara els dignataris i representants de les més altes capes socials a Tòquio, Pequín, Londres, Mèxic o Moscou hi reserven taula i degusten les exquisideses del *savoir faire* de la cuina francesa.

L'evolució de l'activitat creativa de l'inquiet Cardin va arribar al món de l'espectacle i de l'art quan el 1970 adquireix un vell teatre parisenc, Des Ambassadeurs, per a reformar-lo al seu gust i instal·lar-hi un complex artístic que batejà, per descomptat, amb el seu cognom i que va plenar d'obres d'art amb exposicions antològiques. Allí mateix s'organitzen concerts musicals i retrospectives de teatre i dansa.

Per al 1992, segons va poder saber aquest setmanari, Barcelona i Madrid competeixen per aconseguir la celebració d'una exposició: "40 anys de moda i

alta costura Pierre Cardin". El certamen està avalat pel Victoria Albert Museum de Londres, que actualment acull part dels elements d'aquesta mostra que ha de ser exposada en una de les dues ciutats espanyoles interessades, "o en una primer i en l'altra després", segons comenta a EL TEMPS una font pròxima a la seua organització.

Al carrer de Faubourg Saint Honoré, seu central del grup Cardin, convertit en quarter general que lliura les batalles més inesperades en el món industrial, comencen a fer-se balanços generals per sectors. S'han fet quaranta anys obrint bretxa en l'alta costura, trenta en la moda masculina, vint en activitats culturals i deu en la restauració. La gamma de productes, més de 250, ocupa en diferents activitats aproximadament cent mil persones. Tot un entramat socio-econòmic basat en les creacions d'un especialista en il·lusions efímeres, però que sap vendre molt bé el comerciant Cardin, a qui s'atribueix la frase de "tan vàlid és l'aroma d'una sardina com el d'un perfum, tan sols cal saber presentar-lo".

EL PRIMER ABRIC DE LONA DESTENYIDA AMB LLEIXIU

Quan va deixar la ciutat industrial francesa de Saint-Etienne per a "pujar a París", com diuen amb mentalitat centralista i jacobina els francesos, Pierre Cardin va agafar tela de lona barata, la va destenyir amb lleixiu i va tallar un patró d'abric. Era l'any 1945. França eixia de la segona guerra mundial i les dificultats econòmiques donaven curs a la creativitat dels artistes i dissenyadors de l'èpo-

ca. Cardin va arribar-hi i pujà ràpidament al cim. Mitjançant un amic, Walter Ternier, va començar a treballar al taller de costura del modista Paquin 7, i més tard amb Christian Dior. L'entrada per la porta gran en la indústria cinematogràfica va ser definitiva per a consolidar la seua carrera de modista. Va tenir la gran sort de col.laborar amb el pintor Christian Berard quan preparava el vestuari de *La belle et la bête* de Jean Cocteau. "Se'm va acudir, per haver estat escolta, que l'estructura de la motxilla podria servir per a fer el patró de la disfressa del monstre, i això va ser una bona pensada", rememora el modista.

Des d'aleshores, les seues relacions amb el món de l'espectacle s'han anat estretant fins avui que el mateix Cardin regenta un *espace d'art*, en ple cor parisenc. La seua vocació cap a l'art no ha pogut esborrar la seua formació adolescent de tècnic comptable, títol que va obtenir en la Creu Roja. Té per costum firmar cada dia el reguizell de xecs, (més de tres-cents, diuen els seus col.laboradors) i revisar cada una de les factures corresponents. Es conta l'anècdota que un dia el multimilionari Cardin va observar que es pagava una quantitat massa gran pel transport d'alguns dels seus treballadors a una agència que li feia aquest servei. No va dubtar a comprar un mini-bus i economitzar més del 50 % de les despeses inicials. "Em fa sortir de polleguera el balafament", sol ser una de les frases preferides per justificar el minucios control dels comptes del seu negoci.

El caviar, del qual trau un bon benefici amb els seus productes Maxim's, és un dels productes que més detesta. "Quan vaig comprar Maxim's —recorda el magnat hostaler— ho vaig passar molt malament. Va ser a la nit i sopava amb caviar. L'engolia amb rapidesa per passar el mal moment i me'n servien més, pensant-se que me'l menjava d'aquella manera per plaer".

El seu vessant artístic, el va conrear diàriament i fins i tot en els períodes de lleure. Els seus amics i col.laboradors pròxims el descriuen sempre amb paper i llapis a la mà, copiant els objectes que té al costat. La Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, el passat 28 de novembre, li va concedir el títol d'acadèmic com a premi al seu treball en la creació de l'alta costura. "L'alta costura és un laboratori de creació que permet l'estudi de les formes i dels volums. La im-

mensitat de l'univers i les cèl·lules microscòpiques, els ordinadors i la geometria són les meues fonts d'inspiració. El vestit que més m'estime és aquell que cree per al món del demà", escriu Pierre Cardin com a epíleg del seu discurs d'investidura a l'acadèmia catalana.

L'avantguardisme ha estat des de sempre la insígnia de l'italià Cardini, nacionalitzat francès quan París era el focus de la moda mundial. Està encara latent la disputa entre Cardin i Courrège, d'una banda, i Mary Quant, de l'altra. "Courrège i jo vam ser els primers a apujar la falda per damunt del genoll. El que passa és que Mary Quant estava casada amb un publicista i va saber apuntar-s'ho amb una bona promoció", es justifica. De tota manera, l'impacte en el món de la moda de Cardin ha quedat confirmat des que va realitzar el model d'un abric prisat, color roig, presentat en unes senzilles golfes parisencas, amb gent asseguda a tamborets i dels qual es va vendre 200.000 unitats als Estats Units.

Pierre Cardin recorda que "des del 1958 jo vestia des de la Begun fins a la duquessa de Westminster, però pensava que no era just treballar només per a una minoria, així doncs em vaig llançar a l'aventura i vaig realitzar una col·lecció de *prêt-à-porter* que va suscitar un gran escàndol, fins al punt que els meus companys de professió vaticinaren el final de la meua carrera".

Ignasi Pellicer

Dalt, Pierre Cardin. Baix, taulells dissenyats per Cardin per Azuvi.

ARXIU